

PARTS:

Apel·lant : A SL

Procurador : Sra. CFL

Advocat : Sra. CVAC

Apel·lat : B, SA

Procurador : Sra. GCT

Advocat : Sra. JMP

SENTÈNCIA 053-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. VINCENT ANIÈRE

Magistrats: Sr. CARLES CRUZ MORATONES

Sr. JAUME TOR PORTA

Andorra la Vella, el 22 de juny del 2020.

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions més amunt referenciades.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. JAUME TOR PORTA**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- El dia 25-01-2018, la representació processal de la societat B, SL va formular demanda en reclamació de quantitat contra la societat A, SL, sol·licitant es dicti sentència, que condemni a la societat A, SL a pagar la suma de 67.480,27.- €, en concepte de factures pendents, sumades les despeses de retorn del pagaré i deduïts els pagaments efectuats, juntament amb els interessos moratoris equivalents al doble de l'interès legal vigent en cada moment, calculats sobre els imports deguts a comptar de la data de venciment de les factures, i fent imposició a la part demandada de les costes processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat, de procurador, taxes judicials i altres que es puguin requerir durant la tramitació del plet.

Segon.- El 08-03-2018, la representació processal de la societat A, SL, va contestar a la demanda articulada de contrari, aplanant-se parcialment a les pretensions de la part demandant, reconeixent adeutar-li la suma de 35.954,22 €, oposant-se però a l'aplicació de l'interès de demora sol·licitant que en tot cas li fos d'aplicació l'interès al tipus legal, així com a la seva condemna al pagament de les costes processals. Demanava que es dictés sentència recollint aquests extrems.

Tercer.- Els dies 11-04-2018 i 03-05-2018, les parts van replicar i duplicar com esdevé acostumat.

Quart.- Una volta practicades les proves proposades i evacuats els respectius escrits de conclusions, l'Hble. Tribunal de Batlles va dictar Sentència en data 21-03-2019 amb la següent part decisòria :

"Primer.- Estimar de forma íntegra la demanda formulada per la representació

processal de la societat B, SL contra la societat A SL i condemnar a aquesta darrera a pagar la suma de 53.168,31 € en concepte de factures impagades, endemés dels interessos moratoris, que han de ser calculats sobre la quantitat deguda en cada moment i que han de correspondre a l'interès igual al doble de l'interès legal vigent en el moment en què es produeix la mora, que ha de ser fixat en cada cas als 60 dies següents a la data de recepció de les mercaderies.

Segon.- Imposar a la part defenent el pagament de les costes judicials ocasionades en la forma prevista al VIII. apartat dels Fonaments Jurídics de la present resolució judicial.”

Cinquè.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la part defenent i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions de data 21-06-2019, demana la seva revocació, sol·licitant que per part d'aquest Tribunal es dicti nova resolució condemnant-la a satisfer l'import de 35.954,22 €, majorada amb els interessos al tipus legal i no moratoris, i introduint una petició subsidiària en el sentit de què si se la condemna al pagament dels interessos moratoris, aquests meritin 60 dies després de la data de la factura i no de la data de la recepció de la mercaderia, sense que procedeixi cap condemna al pagament de les costes judicials ni en primera instància ni en aquesta alçada.

Sisè.- En data 22-07-2019, la representació processal de B, SL presentava escrit de contesta a les conclusions demanant la confirmació de la sentència de primera instància amb imposició a la contrapart de les costes d'aquesta segona instància, inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- Inicia el present procediment la representació processal de la societat B, SL que, en el seu escrit de demanda, reclama la condemna de la societat A, SL a satisfer la quantitat principal de 67.480,27.- € derivada de factures pendents, sumades les despeses de retorn d'un pagaré i deduïts abonaments i el pagament efectuat, majorada amb els interessos moratoris a comptar de la data de venciment de les factures i les costes processals ocasionades.

La representació processal de la mercantil demandada s'oposava a la quantificació efectuada de la reclamació, en considerar que per part de l'agent no es va deduir de la seva reclamació la suma de 12.303,81.-€ per ella percebut per part de C, (empresa espanyola d'assegurança de crèdits), a part d'altres factures a quin pagament s'oposava en entendre que no s'havia acreditat que la mercaderia quin pagament reclamaven, hagués estat servida, tot sol·licitant que la suma a abonar restés quantificada en la suma principal de 35.954,22.- €, majorada amb l'interès legal, no el moratori.

En tràmit de rèplica, la societat agent va reconèixer haver de deduir de la seva reclamació els imports detallats per la societat defenent en l'escrit de contesta en concepte d'abonaments que no havia computat i d'una factura que havia estat parcialment abonada. Quantifica finalment la seva reclamació en la suma de 53.168,31.- €, majorada amb els interessos moratoris i les costes ja reclamades a la demanda.

A l'escrit de dúplica la societat agent confirma el contingut del seu escrit previ de contesta a la demanda.

La Sentència d'instància estima íntegrament la demanda principal formulada per la societat demandant condemnant a A a satisfer la suma de 53.168,31 €.-, més els interessos moratoris a partir dels 60 dies següents a la data de recepció de les mercaderies i la totalitat de les

costes ocasionades.

Segon.- Contra aquesta decisió s'alça la societat condemnada interessant la seva revocació parcial amb fonament en els greuges que seguidament es relacionen.

El primer greuge que invoca la part recurrent es centra en l'import de la quantia que ha de satisfer, tot insistint en què el mateix ha de quantificar-se en la suma principal de, com a màxim, 35.954,22 € i no en el de 53.168,31.- € que fixa la sentència d'instància.

Considera que la sentència recorreguda erra en considerar que la manca d'albarà o de signatura de l'albarà no constitueix prova acreditativa de la manca de lliurament de la mercaderia reclamada en les factures 5098066336, 200000214, 5098105337, 5098140499, 5098165893, 5098174383, 5098176668 i 5098193913, així com en considerar que els documents del transportista que obren adjunts a algunes factures constitueixen prova suficient del lliurament, ja que, al seu criteri, en cap cas poden considerar-se certificats del transportista que acreditin el lliurament, com a molt demostren la sortida de la mercaderia del magatzem d'origen i el destí al seu propi negoci, però no acrediten el pas per la duana ni, molt menys, el lliurament de la mercaderia. Així mateix es queixa de què va sol·licitar la pràctica de dues proves que li foren denegades, per innecessàries a criteri de l'Hble. Tribunal d'instància, i amb les que pretenia acreditar que hi podia haver hagut algun altre abonament a favor del demandat que calgués descomptar; i que l'estat de comptes aportat per ella mateixa acreditava que les factures de mes de març de 2018 es trobaven pagades. Considera que és la part agent la que havia d'acreditar l'efectiva manca de pagament de les factures que reclama, així com el lliurament efectiu de la mercaderia quin import reclama. Critica així mateix a la sentència d'instància que justifiqui jurisprudencialment una relaxació de les exigències formals entre deutor i

creditor en les relacions comercials perllongades en el temps. Considera que el supòsit de fet que conté la Sentència invocada per la resolució recorreguda no s'ajusta al present cas.

En relació a les proves que li foren denegades en primera instància, aquesta qüestió ja fou degudament resolta per aquesta Sala, per Aute de data 4 d'octubre de 2019, que admeté la pràctica de la prova relativa a la validació per part de la societat agent de l'estat de comptes adjuntat per la societat defenent a l'escrit de contesta a la demanda. En conseqüència més enllà de la valoració del resultat de la prova admesa, no procedirà efectuar cap altre pronunciament al respecte.

I, precisament, el resultat de la prova practicada per ordre d'aquesta Sala acredita que les factures que no apareixien a l'estat de comptes de la societat agent i aportat per la societat defenent, totes elles anteriors al 4 d'abril de 2016, no havien estat encara abonades per A, SL.

En tot cas i més enllà del propi resultat d'aquesta prova, aquesta Sala ha manifestat de forma reiterada que la prova del pagament correspon efectuar-la al deutor, que és qui l'invoca (cfr. TSJC 192/14, TSJC 311/2014 i TSJC 57/2017, entre altres).

S'ha de confirmar doncs la sentència recorreguda que considerarà que el seu pagament no havia estat degudament acreditat per la societat deutora que afirmava haver-les pagat.

Pel que fa referència a la invocada manca d'acreditació del lliurament de la mercaderia a la que fan referència les factures 5098066336, 200000214, 5098105337, 5098140499, 5098165893, 5098174383, 5098176668 i 5098193913, i el criteri jurisprudencial que la sentència d'instància afirma que és d'aplicació a la relació comercial que s'analitza, aquesta Sala coincideix amb el criteri expressat per l'Hble. Tribunal a quo. Considerem que el raonament emprat i consistent en "*que la mateixa*

dinàmica de les relacions mercantils comporta en ocasions una relaxació dels requisits formals que són exigibles en altres supòsits, de tal manera que els contractes entre les parts poden ser verbals i els acords no necessàriament documentats, sense que això resulti rellevant quan s'aporten a les actuacions proves suficients de què una determinada mercaderia ha estat lliurada al domicili de la persona contra la qual es gira una factura concreta, admetent aquesta tàcitament la seva conformitat mitjançant la signatura per part d'un empleat seu dels albarans de lliurament"..., és perfectament aplicable al cas d'autes perquè el caràcter seguit de les relacions comercials que va donar lloc, com a mínim, a l'emissió d'unes 150 factures en un període de 10 mesos, justifiquen aquesta relaxació de les exigències formals, tenint en compte a més que en tots els casos excepte en dos apareixen documents que acrediten el transport de la mercaderia quin import es reclama i que la societat A mai no es va queixar de no haver rebut la mercaderia que avui (després de més de tres anys), pretén no abonar. Vegem la situació concreta de les factures discutides:

Factura 5098066336: en la factura i el document que s'hi adjunta hi apareix el mateix número de "pedido".

Factura 200000214: no existeix albarà perquè és un càrrec de "Cargo RV 2015", del qual la part recurrent no es queixa haver cobrat d'altres quantitats per aquest concepte, durant l'esmentada relació comercial.

Factura 5098105337: s'adjunta albarà i documentació d'enviament amb recollida a N.

Factures 5098140499, i 5098165893: malgrat no s'hi adjunta cap document, en tot el temps transcorregut la societat recurrent no s'ha queixat de no haver rebut aquesta mercaderia.

Factures 5098174383, 5098176668 i 5098193913, a la documentació de

lliurament de la mercaderia hi apareix el mateix número d'albarà que apareix a la factura.

Procedeix, doncs, confirmar també la sentència d'instància en aquests extrems.

Tercer.- El segon greuge es fonamenta en el pronunciament recollit per la sentència recorreguda relatiu a què la societat A és condemnada a satisfer els interessos moratoris, que dupliquen els interessos legals.

Tal i com encertadament recull la sentència d'instància, en el present supòsit de relació mercantil, entre comerciants, resulta d'aplicació la Llei 22/13 de 28 de novembre, que estableix mesures contra la morositat. Perquè tal i com diu la seva exposició de motius, es va considerar necessari establir el moment en què s'inicia la mora pel que respecta a les obligacions entre empresaris, així com les seves conseqüències. I, concretament, el seu article 3.1.b) , estableix que si la data de recepció de la mercaderia o del document equivalent és dubtosa, el termini de pagament es produeix als 60 dies després de la data de recepció de les mercaderies o prestació de serveis.

Malgrat la part recurrent en l'apartat subsidiari discuteix aquest criteri, en el seu recurs reconeix desconèixer la data de recepció de les factures, i tot i que pretén que es presumeixi que és la mateixa data de la seva emissió, aquesta no és la solució prevista per la Llei que resulta d'aplicació.

Confirmem doncs la sentència d'instància també en aquest sentit.

Quart.- El darrer greuge que s'oposa a la sentència recorreguda és la condemna al pagament de les costes de primera instància a la societat defenent, en base a una estimació íntegra de la demanda de la societat B.

Considera la societat recurrent que l'estimació de la demanda havia de ser parcial per quant la societat agent en tràmit de rèplica va modificar la quantia reclamada, acollint una part de l'argumentació de la contesta a la demanda de la societat defenent.

La Sala comparteix aquest motiu de recurs. Perquè malgrat és jurisprudència consolidada que a la rèplica i dúplica es pot aclarir o precisar l'objecte del litigi que es fixa amb la demanda i la contesta, en aquest supòsit la modificació es duu a terme per causa del contingut de la contesta a la demanda i en base a una realitat (abonaments i pagament efectuat) que la societat agent havia d'haver tingut en compte en efectuar la seva reclamació. Perquè malgrat no altera l'objecte de la pretensió, sí que va obligar a la part defenent a oposar-s'hi.

En conseqüència, procedeix revocar parcialment la sentència recorreguda i establir que la demanda fou estimada parcialment i que, per tant, no procedeix la condemna en costes de la part defenent, ni en primera instància ni en aquesta alçada.

Cinquè.- En resultar parcialment estimat el recurs no procedeix imposar les costes per ell generades a la part recurrent.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

ESTIMAR parcialment el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la societat A contra la Sentència dictada per

l'Hble. Tribunal de Batlles en data 21-3-2019 quina part dispositiva ha d'establir que la demanda s'estima parcialment i, en conseqüència no procedeix efectuar cap condemna al pagament de les costes judicials ocasionades.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-